

Ihotaudit

Potilasohje, Siklosporiini

Kauppanimiä: Sandimmun neoral®, Ciqorin®

Käyttöaiheet ja vaikutustapa

Siklosporiini on immunosuppressiivinen eli tulehdusreaktiota rauhoittava lääke, jota käytetään monissa vaikeissa ja pitkäaikaisissa ihosairauksissa.

Annostus

Siklosporiinin annostus on yksilöllinen. Tavallisesti annos on 2–5 mg painokiloa kohden vuorokaudessa. Kapselit otetaan jaettuna kahteen osa-annokseen vuorokaudessa runsaan nestemäärän kera.

Lääkkeen vaikutus alkaa näkyä muutaman viikon kuluessa.

Haittavaikutukset

Siklosporiinihoidon haittavaikutukset ovat yleensä lieviä. Hoidon aikana voi esiintyä erilaisia haittavaikutuksia kuten päänsärkyä ja erilaisia vatsavaivoja. Lisäksi voi ilmaantua väsymystä, vähäistä vapinaa, pistelyä, puutumista, lihaskramppeja ja harvoin karvankasvun lisääntymistä ja ikenien turvotusta.

Siklosporiini saattaa heikentää munuaisten toimintaa ja nostaa verenpainetta. Suosituksena on seurata kotona tai omalla terveysasemalla kahden viikon välein verenpainetta hoidon ensimmäisen kahden kuukauden ajan ja sen jälkeen yhden kuukauden välein. Ota yhteys hoitavaan yksikkösi, mikäli verenpainearvosi nousevat toistuvasti yli 140/90 mmHg.

Kehotamme sinua myös huolehtimaan riittävästä aurinkosuojauksesta erityisesti, mikäli olet saanut aiemmin valohoitoa tai altistunut muuten paljon auringolle. Siklosporiinihoito voi joissain tapauksissa lisätä pahanlaatuisten ihomuutosten ilmaantumisriskiä.

Herkkyyks erilaisille infektioille voi myös hoidon aikana lisääntyä. Hoitoa ei tarvitse tauottaa tavallisen ylähengitystieinfektion (flunssa) yhteydessä. Mikäli kuitenkin nousee kuume yli 38 asteen, on

hyvä tauottaa siklosporiinihoito kuumeilun ajaksi ja hakeutua mahdollisimman pian esimerkiksi omalle terveysasemalle arvioon, jotta infektio voidaan hoitaa hyvin.

Yhteisvaikutukset muiden lääkkeiden kanssa

Siklosporiinilla on yhteisvaikutuksia monien lääkkeiden ja luontaistuotteiden kanssa. Kerro aina lääkärillesi, että käytät siklosporiinia.

Siklosporiinihoidon aikana tulisi välttää greippimehua (nostaa siklosporiinin pitoisuutta veressä), tulehduskipulääkkeitä, luontaistuotteita kuten mäkikuismauutetta sekä runsasta alkoholin käyttöä.

Rokotukset

Vuosittaisia kausi-influenssarokotuksia suositellaan kaikille siklosporiinihoitoa saaville potilaille. Mikäli siklosporiinin lisäksi ei ole samanaikaisesti käytössä muita vastustuskykyyn vaikuttavia lääkkeitä, voidaan muitakin rokotteita ottaa tavanomaiseen tapaan ilman lääketaukoa.

Raskaus ja imetys

Siklosporiinihoitoa voidaan tarvittaessa käyttää raskauden ja imetyksen aikana.

Hoidon seuranta

Siklosporiinihoito vaatii säännöllistä verikoeseurantaa. Hoidon aikana seurataan verenkuva, maksa- ja munuaisarvoa, kalium- ja uraattitasoa, veren rasva-arvoja ja virtsanäytettä. Laboratoriotuloksia otetaan hoidon alussa kahden viikon välein ensimmäisten kahdeksan viikon ajan. Sen jälkeen laboratoriotulokset otetaan kontrollivastaanottoa edeltävästi, joka on noin kolmen kuukauden kohdalla. Tämän jälkeen laboratoriotuloksia seurataan lääkärin arvion perusteella 2–3 kuukauden välein. Mikäli verikokeissa todetaan poikkeavaa, voidaan verikokeita joutua ottamaan useammin.

Sinuun otetaan yhteyttä ainoastaan, mikäli laboratoriotuloksissa ilmenee merkittävästi poikkeavaa.

Lääkityksen turvallisuuden varmistamiseksi laboratoriotuloksissa käyminen on ehdottoman tärkeää. Mikäli et voi käydä suunnitelluissa laboratoriotuloksissa, hoitoasi ei ole turvallista jatkaa ja se voidaan joutua keskeyttämään.

Iho- ja allergiasairaalassa käynnin yhteydessä ohjelmoidaan hoitoon liittyvät seurantatutkimukset, jotka otetaan HUSLABin laboratoriossa. Varaa aika HUSLABin verkkosivuilla: www.huslab.fi